

מתקנים מדבש

ולצאת צופים

הדלקת נרות:

5: 53

יציאת השבת:

7: 27

זמני השבת

לפי אופק ב"ב

ישמור שבת זו כראוי

שבת בראשית: כתב הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי זיע"א בעל התניא משמיה דמרח"ק רבי שבעת הימים הבעל שם טוב זיע"א, כי שבת בראשית מאירה לכל שבתות השנה, ולכן צריך לשמור שבת זו כראוי וכיאות, שהשפעתה על השנה כולה. (ליקוטי תורה)

לאחר היריד מחשבים את ההכנסות

פעם אחת בשבת בראשית לפני קידוש היה רבינו הק' בעל דברי חיים מצאנז זיע"א אחוז שרעפים ופתח ואמר: הנה כשסוחר נוסע ליריד לקנות סחורה, הרי הוא חוטף מכל הבא לידו וממה שנראה בעיניו שירוויח מזה, אבל בוודאי שאין לו זמן ליישב עם היועצים שלו ולחשב כמה הרוויח וכמה הפסיד, שהרי הזמן גרמא להתעסק במסחר, ואח"כ כשבא לביתו, אז מתיישב הוא ומחשב מה שקנה ומה הרוויח ומה נשאר בידו. כמו"כ לגבי הימים הנוראים, ירח האיתנים דתקיף המצוות והזמן גרמא לקנות מצוות ולעסוק בהם ללא הרף, סליחות, תפילות, שופר, עשרת ימי תשובה, יום כיפור, סוכה וד' מינים, ערבה, שמחת תורה, מצוות דאורייתא ודרבן, ואין זמן לחשוב חשבוננו של עולם, מה קנה ואין קנה ומה נשאר ברשותו, אבל בשבת בראשית אז חוזרים הבית והגיע הזמן לעשות החשבון. (בספר החיים)

רק ע"י ארץ ושמים יחדיו יגאלו ישראל

בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ: ביאר הרה"ק ר' משה לייב מסאסוב זיע"א שהכתוב בא להשמיענו אשר 'בראשית', בראש כל דבר חייב כל אחד לידע 'שברא אלוקים את השמים ואת הארץ'.

לא בעבודה תלויה הפרנסה

בזעת אפיך תאכל לחם: הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א היה רגיל לומר ולהוכיח שכמה שהאדם מרוויח לפרנסתו, אינו תלוי בכמה כוחות וזמן שהוא משקיע לעבודתו, אלא הכל קצוב לו משמים, שהרי אנו רואים אנשים שמתאמצים

ועמלים בכל כוחם לפרנסתם ובסופו של דבר אינו עולה בידם להרוויח כי אם דבר מועט, מאידך ישנם אנשים שבהיסח הדעת ובלי יגיעה יזכו לעושר מופלג, והיינו כי מזונותיו של אדם קצובים לו מר"ה ואת הסכום הקצוב לו ירוויח, אולם מכיוון וחטא האדם ונענש בקללה שיאכל לחמו ביזע ובעמל, לכן לפי חלקו באותו החטא כך נגזר עליו להתייגע, אבל שיעור פרנסתו ומזונותיו אינו משתנה ע"י גודל עמלו ויגיעתו.

(מפי ספרים וסופרים)

לא צריך לשקוע בבזין

מי הגיד לך כי ערום אתה: הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זיע"א אמר, משל לקיסר שיצא לדרך ושלחו חיילים לנקות את הדרכים ולהכניס כדי שהמלך יוכל לעבור, והצריכו לסמן שהמלך כבר יכול לעבור, והיה שם חייל אחד שהוצרך לנקות הגשר מכל המכשולות, וכאשר הגיע הזמן שהמלך הוצרך לעבור ויקדה החממה באותו היום, ירד החייל למים לרחוץ גופו, ובדיוק אז הגיעה מרכבת המלך, וחשב שהרי הוא צריך לסמן למלך אם יוכל לעבור, ומיד עלה ללא בגדיו ועשה למלך הסימן, כשראהו המלך שאלו מדוע הוא ערום ללא בגדים, והשיב, אמנם חטאתי בזה שעזבתי את תפקידי, אבל האם בגלל זה אגרום גם שהמלך ימתין בעבורי? הלא אין זה כבוד למלך. אמר הסבא קדישא שזה אמר הקב"ה לאדם הראשון, 'מי הגיד לך כי ערום אתה', אם נכשלת בעבירה, דארפסט נישט איינזינקען אין בלאטע וייטער.

(עירין קדישין)

ויהי ערב ויהי בוקר

בעיר פרעשבורג: היה המנהג שהבעלי בתים היו נותנים לבחורים מהישיבה לאכול סעודות צהריים, אבל בבוקר ובערב לא נתנו, ונתנו תירוצים למנהגם, דהיינו שבבוקר אינו מוכן עדיין לאכול, ובערב אין להם מה ליתן. דרש פעם מרח"ק בעל ה'כתב סופר' זיע"א בעניין זה, ואמר בדרך צחות, 'ויהי ערב ויהי בוקר', כי נודע מאמר חז"ל כל מקום שנאמר ויהי אינו אלא לשון צער, וי ערב וי בוקר, כי בערב ובבוקר עת צרה היא לבחורים שאין להם מה לאכול.

"הלכתא לשבתא"

אין לסמוך על הנכתב כאן להלכה למעשה ובכל מקרה יש לשאול שאלת רב, והדברים לא נכתבו אלא לעורר לב המעיין.

כתב בשולחן ערוך סי' רס"ב סעי' ג' הגה וילביש עצמו בבגדי שבת מיד אחר שרחץ עצמו וזה מכבוד השבת, ועל כן לא ירחץ לשבת אלא סמוך לערב שילביש עצמו מיד.

• ומובא במקור חיים לחו"י וכן מובא בספר מאיר עיני ישראל על מרחץ חיים לומר בפיו כשלוש מלבושי שבת לכבוד שבת קודש וכן ביו"ט לכבוד יו"ט אך יש להיזהר שלא לאמרו בבית המרחץ.

• וכתב בספר קצוה"ש (סי' ע"ג הערה כ"ד) שכל הקפידא ללבוש סמוך לערב הוא דווקא הבגדים העליונים, אבל הבגדים הסמוכים לגוף, והמכנסיים. רשאים ללבשם לאחר הרחיצה גם בעוד היום גדול. וכן מובא בספר נשמת השבת (ח"א סי' רע"ד) על המקדימים לנסוע שיכולים ללבוש כל בגדי השבת ולא נאמרו רק בדאפשר.

קו הגעשמאק

חיוזק, ואמונה

מתעדיכן בתדירות

גבוהה עם דרשות,

סיפורים, וניגונים

077-3249316

לע"נ איש החסד

משמח אלוקים

ואנשים הר"ר מנחם

מענדל ז"ל בן

יבלחט"א הר"ר בן

ציון גבריאל הי"ו לוק

ת.נ.צ.ב.ה.

קוראים נכבדים נהנתם, ההכמותם? להוי ידוע כי הוצאות ההדפסה עולים ממון רב, נא טלו חלק בהפצת העלון הנכבד הזה, קחו חלק בהפצת תורה ויראת שמים, ותתברכו בכל הברכות האמורות בתורה, לתרומות וכל ענייני הגליון ניתן לפנות בטל' 054-8559959

העלון מוקדש לזכות

רבי אריה חיים בן סלימה שולמית

שיחי' ובני ביתו להצלחה וסייעתא

דשמיא בכל העניינים

ולרפואת אורי בן אפרת

בתושחו"י

המזמון נמוקס. ספר זה היה לו תפקיד מפתח בקביעת העובדה שהיסוד העיקרי וברית התיכון של היהדות הם חוקי התורה והחובה לקיים אותם במלואם. "הדחף לכתוב את הספר בא משום שנמסרות לי מאות נפשות צעירות שעלי לתת להם מורים והם עצמם אין מכירים את הדת, וגם ספר אין בידי שיראה להם", הרב הירש נתקשה למצוא מו"ל יהודי, עובדה זו היא עדות נאמנה למצב הדור דאז שלא האמינו מול"ם יהודים, שיש סיכוי למכור ספר שקורא לנאמנות לתורה. עקב כך נאלץ לפנות למו"ל לא יהודי באלטונא, והלה שלא הבין הרבה בשוק הספרים היהודי הוציא לאור. בהיותו בן שלשים הוציא את ספרו "נפתולי נפתלי", בה הפריך מכל וכל את שיטתה וביסוסה של תנועת הרפורמה, הוא האשים אותם שסילפו במתכוון את המקורות בתנ"ך ובש"ס והוכיח לעין כל את בורותם.

באולדנבורג שהה אחד עשר שנים ובשנת תר"א נבחר להיות לרב הרב הראשי למחוז אוסטפריזלנד בממלכת הנובר. בשנת תר"ז מתקבל הוא כרבה של ניקלשבורג. בהכתרתו הוא פרץ בבכי "מי אני ומה אני במקום שגדולי עולם ישבו שם" והבטיח לרבנים הנאספים שיכוף ראשו כאגמון לפנייהם והוא אשר יעמוד על ימינם בכל עת.

לאחר כארבע שנים נודע שבפרנקפורט העתיקה התארגנו מאה משפחות לייסד קהילה נפרדת על טהרת הקודש. רצה הרש"ר לבוא לעזרתם, והעדיף לוותר על כסא ממלכתו שמנה שישים אלף איש. ועבר לכהן כרב של פרנקפורט, קהילה זו מסרה נפשה ללא גבול עבור קיום תורה ומצוות. הרקע ליסוד הקהילה היתה היות ובפרנקפורט שלט ועד קהילה שהצהיר שמי שעדיין מניח תפילין מנוע להיות חבר בועד, כשנפטר דיין הקהילה רבי יעקב פוזן, הזמינה המשפחה את רבי צבי בנימין אויערבך להספידו, אך ועד הקהילה סירב לדבר, והרב נאלץ להספידו ברחוב מחוץ לבה"ק, עקב כך החליט בן הנפטר ר' שלמה פוזן לייסד ארגון עצמאי והרש"ר הסכים ללא כל תנאי לבוא ולחזק. והוא ייסד ובנה את כל המוסדות שקהילה יהודית מושתת עליה במשך השנים התפרסמה "קהילת ישורון" בפרנקפורט לקהילה החשובה ביותר בגרמניה. הרש"ר דגל בשיטת "תורה עם דרך ארץ" והעובדה ההיסטורית ששיטה זו היא שהצילה אלפי ישראל לתורה ולמצוות ומבלעדיה לא היתה ליהדות החרדית תקומת במדינה זו. כשהחל הרש"ר לכהן בפרנקפורט היו כמאה חברים בקהילה, ובפטירתו היו אלפים רבים בקהילה זו. בקהילה נהגו לשלם את משכורתו בתחילת כל רבע של השנה האזרחית, כשהרגיש שקיצו קרב, ציווה שבאם יסתלק לפני סוף התקופה, יחזירו את החלק העודף של משכורתו, הוא נפטר ביום האחרון של הרבע ז"ך טבת.

באמצע המאה ה-18, כתוצאה מהמפכה הצרפתית, פשט חזון האמנציפציה שכלל בתוכו חזון מדיני וחברתי, הרעיון המדיני חירות, שוויון זכויות ואחווה, לאמור שכל בני אדם נולדו שווים, ושצריכה לשרור אחווה בין העמים ובין כל אזרחי המדינה, והחזון הכלכלי הרס את כל הגדרים של מעמד גזע ודת והרשה לכל איש לבחור במקצוע ובמשלח יד לפי רצונו, רוח המהפכה חדרה מיד לגיטו היהודי והתפשטה שם במהירות, בצד הזדמנויותיה המורחבות ליהודים בתחומים שונים חוללה האמנציפציה הרס רב בכל מערכות החיים היהודים. עד עתה חיו היהודים סגורים בתוך עצמם מאונס וחייהם התנהלו ע"פ השו"ע, אך כשהורשו להשתתף בחיים החברתיים, דימו רבים בנפשם ששמירת תורה ומצוות מונעת בעדם מלהשתתף בחיי העולם הרחב. ביהדות גרמניה החלה תופעת ההשכלה להראות ברבע האחרון של המאה ה-18, אף משה מנדלסון החל אז את פעילותו כאשר ניסה הוא לקדם את ההשכלה בין בני עמו. בביתו של רבי רפאל הירש בעיר המבורג התקיימו אסיפות והתייעצויות רבות לטכס עצה איך ללחום נגד מזימות אלו ולהרים את קרן התורה בנו שמשון שנולד בבית זה, יאמר לימים, שהתייעצויות אלו הם שנתנו לו את הדחף המוקדם לבחור בדרכו ובייעודו בחיים.

רבי שמשון רפאל הירש נולד בכ"ד סיון תקס"ח בעיר המבורג, שם הושפע רבות מרבי יצחק ברנייס שהיה אב"ד המבורג ממונו רכש ידיעות מקיפות בש"ס ופוסקים, בשנים מאוחרות יותר יאמר עליו רבי שמשון שהוא היה הוגה הדעות היהודי המזהיר ביותר בימיו.

לאחר מכן עבר למנהיים שם למד בישיבתו של רבי יעקב עטלינגער בעל "הערוך לנר". ובהיותו בן עשרים ושתיים נתמנה הוא לרבה של אולדנבורג, היה זה בהמלצת רבי נתן אדלר בעל "נתינה לגר" שם החל בפעולת חייו שישים שנה של לחימה בדיבור בכתב ובמעש למען תורת ה' ונגד תנועת הרפורמים שם כתב הוא ספר קטן בכמותו ורב באיכותו "אגרות צפון" בו הוא דן בכל השאלות הבערות שעמדו בפני הדור הצעיר של יהודי גרמניה בפרט, ויהודי מערב אירופה בכלל שם הוא מסביר מהו להיות יהודי, רבי זלמן שפיצר בספרו "תיקון שלמה" כותב על איגרות אלו: "מי שקרא באלו י"ט איגרות ימצא עצמו שקודם שקרא לא היה מכיר דת יהודית מהי ונעשה כבריה חדשה" הספר תורגם לשפות שונות ורבי ישראל סלנטר אמר לתרגמו לרוסית.

הספר הרשים לא רק את העולם החרדי, אלא הדהים גם את המנהיגות הרפורמית שראו בו התקפה אמיצה על שיטתם, ומאז החלו לכתוב מאמרים בעיתונות כנגדו. בשנת תקצ"ה כתב את ספר "חורב" בו נתן תיאור ממצה על מצוות עשה ול"ת בין חובת הלבבות ובין חובות הגוף עם טעמי

לע"ז איש החסד והחינוך הבלתי נשכח הרה"ח ר' חיים שרגא פאווייל ב"ר מיכאל שר זצ"ל נלב"ע ז' אייר תשע"ב ת.נ.צ.ב.ה.	העלון מוקדש לע"ז האישה החשובה בעלת החסד הדגולה מרת חיה קראו בת אלקה ע"ה ת.נ.צ.ב.ה.	העלון מוקדש לזכות רפאל בן הדר להצלחה בכל העניינים ולע"ז אברהם דוד חי ז"ל בן יבלחט"א יקותיאל יהודה נלב"ע י"ב תמוז תשפ"ד ת.נ.צ.ב.ה.	העלון מוקדש לזכות אורן בן פרח ודליה בת פרח להצלחה בכל העניינים ברוחניות וגשמיות	נא להתפלל לרפואת זקני הרה"ג יעקב בן ציילה שליט"א לרפוש בתושחו"י	העלון נדבת הרב שלמה זלמן פולק שליט"א לרגל חבר מצוה לבנו הבה"ח נפתלי צבי הי"ו וברכת מזל טוב לאביו הרה"ג ישראל פולק שליט"א יו"ר מרוה לצמא	העלון נדבת הרה"ר אהרן דוד בלומנטל הי"ו לרגל שמחת הולדת הבת תחי' במזל טוב יה"ר שיוכה לרוות רוב נחת ולגדלה לבעל תורה לחופה ולמעש"ט	העלון נדבת הרה"ג אברהם לוי שליט"א לרגל שמחת אירוס הבת הכלה תחי' במזל טוב עב"ג החתן אברהם יוסף שמרלר הי"ו יה"ר שיעלה הזוג יפה	חידת השבוע אחד ועוד עשר תשובות ניתן להעביר לידי יו"ר המערכת הבה"ח יקותיאל יהודה הלוי גרוס הי"ו
--	---	---	--	--	---	--	--	--